

Temsche I.215.

1. az də kikəs nə klā..mpər zin zī.n zə bənɔ..uw.t
 2. mənə mu.t ez (də) blumə gu..ŋ gitə
 3. sməwərəX spmə zə nimi.er da mə maʃin
 4. spe..te - is mujələk wæ..rək
 5. up da sXip kre.gə zə bəsXiməld brucət
 6. də sXre.nwæ..rekər e. nə spli..nter in zənə vñjər
 7. də sXipər lækətə zən ləpən af
 8. m da fabrik is nits tə zin
 9. kəm i.r snətər
 10. bu.s tapt ū.ns fir p̄.ntə - (+ naam v. h. bier)
 | p̄ntsəs |
 11. brə.yd ū.ns twi.e kilo.s marelə (geen verklein-
 vorm)
 12. zəmən aldərə və.və drə. litərs we.n atXedrū..yjkə
 13. æ wuw mæ mæ nə klapər slu.gə
 14. ke..m zej kni. gəzin
 15. vastenu.vet wə.r nimər gəvi.rt
 16. ik be..m ble. dak me. eldər ni me.gəgu.m bæn
 17. keməkikət ni Xəwist selə mut
 18. dən də di dər afkū..mt
 19. ən spmekup - spmekupənə..tə - nə kupju.gər
 20. ən klak - bənɔ..wt - əm wa.i (grasweide) - mə.esə
 (hooiweiden die onder water komen, langs de
 Schelde) - nə padəstul - ən wə.r - nə pə..t - nə
 mətəvə.vər
 21. də gaste. grəl də wərəlt fe..xtə
 22. ksal a pe..rlkəs Xe.və
 23. ejəlāntu nuga.l ve.l ɔ..wə sXe.pən afbre.kə
 24. æ e. fānzəle.vən iəz əm be.t Xat
 25. gef mæ twi.e bri..sti..nə - briər - də briətstə
 26. da stā..mbe.lt sto..ter nimier
 27. di e.d ə le.və gələ..k nə gru..tən i.e
 28. dən dyvəl iz in den e.məl ni Xəble.və
 29. də ki..ndərn ətsXo.l emə gisərə metə miəstər
 nə də zi.e gəwest
 30. ikan tuX ni kumən ir dəkla..rər ben
 31. də bi..estə dri..jkə gr..rər le.zo..tme.l
 32. e..n kani Xən wə..rəkə want e. pe..n i zej ke.l
 33. stəkt iəs nə stel m drem be..səm
 34. ni..e - mə..tə ke..gəls wə.r nimər gəspəlt
 35. ala (van dichtbij) - of : œ..i (van verre) - ik em
 al twi.e ki..ern əp ɔ..w gərō..pə
 36. di pe..er es ni rə..p - də zit nəg ə wɪt buləkən in
 37. zə zəm wə..X nər tlā..nt
 38. zə..d i..est sən se..nzen æ..ləpən əpdun
 39. æ zalt nu..et ni - of : fanzəle.vən fə..r brəjən
 40. zɪz dələft fan ør mæləkwə.t
 41. nə man mut sən vrə..uw verde.dəgə
 42. m tsXe..l zwə..mən is Xəvu.rlæk
 43. æz æ..rəg umdati stæ..rək is
 44. wə. mutemə dæləft emən - æj ga..ldər krə..gd
 u..k dæləft
 45. æləpta bedən əpe..fə
 46. ū..nzə mə..tsər di esu..vet aslə.k..of : az ə və..rəkə
 47. zə sprinjen umtəvərəst fer prə..s | ə wətspel |
 48. drem bu..əmsnə..r - of : dren əvəni.r - zal dəm
 bu..əm af..ntə
 49. duti və..ster iəs tu
 50. tklp fer dr..estə mis - du..Xmis (dorp) - du..əmris
 (buiten 't dorp) - tluf - də vəpsərs
51. ən spra..i van əm bədə - padəgərəx..t - e..tXespra..it
 (= uitgebreid)
 52. di saldu..tən emə da wə..f ər o..rər afXəsne..je
 53. zə vu..der e..d em zəs jə..r nə(r) tsXo..lu..tə gur..n
 54. ke..t əm afXərə..e van zy..lu..t lastwü..tər tə gur..n
 55. rostə və..ezə zidə ni felastir.. - of : laste..s..trek
 56. pətə..erdə pətə zəni fe..l wi..ərt
 57. də pæ..l stəd m dən i..ert
 58. In mi..ert ist nəX tə kə..ut fer tə ke..tsələ
 59. di kie..s Xef nə..X li..tə e
 60. æ trək ən da pə..ert sənə sti..ert
 61. m din tə..t kwamdə gældər ir ale ju..rə nə də
 kærəmīs
 62. də pu..tər za..i da ū..nzi..er vulmukt is
 63. gə za..X mə wəl mə gə wo..uw ni spre..kə
 64. də zwuləmə zələ gə vədrəm kumə
 65. gədə gə vandu..X ni kə..rte [u..uk] |
 66. e..tə zə gə..rə kus | „ook“ onbekl. : ək, bekl. :
 67. zənə monta..r is kapot - æ lrgd m pan
 68. te.. fandu..X wə..rəm gəwest - naw ist nə zu..tən
 u..vət
 69. dr klæ..nə ly..təp bærəvuts
 70. di kan is XəsXe..rt - | gəbæ..stə |
 71. ik wa..w datəm bri..fdrə..gər mə..nəm bri..f
 brō..t | bo..də = voerman, boedschapper |
 72. mən æ..rtu.. si..r
 73. ikan te..gə gm dwi..ezə mə..nəsə te..gə
 74. nə..r tsXəftə..t (zeldz.) - as mə ge..tn ə.. spanəmə
 tpjə..ert m də ni..və kə..r
 75. ik e..n wa kərsə va ve..r dənun
 76. də ze..n van də ke..nij ed u..ek saldu..t Xəwest
 77. wətə gə nəm bo..Xmə..ker wu..nə
 78. di ru..ezən e..mə lajə stəkərs
 79. kXəlu..efer nits fan
 80. də klæ..nə waz du..t fo dati gədəpt was
 81. æ e.. lu..epənd u..ern en u..gən aləbə.. gələ..k
 82. e..r klæ..nə - es me..je..r ke..refkə nər da..i
 bru..mbe..zə gu..n třkə | nə(r) dəm bus | da..i =
 plaatsnaam voor bosschen-complex |
 83. der es nə spe..rt eti li..r
 84. æ zətə zej ke..l o..pə
 85. də mə..nəsə zu..tnə(r) nits as nər gæld ən
 vərk tə wierə („voor“ rijk te worden)
 86. ældərə mū..nt iz dru..eX fan dən dest
 87. di bu..n ly..təp krum - dən weg is fæ..r um
 lastu..r
 88. ik æ vər də klæ..n: ən trumelkə gekə..t
 89. dəm buk iz du..t fan e..j kəs..t bñ..tə tə slı..kə
 90. zə like.. was kərt e..j gut
 91. m də ləmərtən izd bə..st
 92. nə sXitər mut Xu..t kənə zin
 93. zuk nəki..e nər mənən u..t - of : zukt i..es nər
 mənən u..t
 94. kwe..t ni wər dak e..mut Xən zukə
 95. nə frisə kæ..ldər is Xu..t fer tbi..r
 96. ik məst əsəmblu..tr̄..jkə var tə vərklukə
 97. ik mut i..estbi..estənə..tən m də sta..l vu..rə
 98. məm bru..r was mui
 99. də mæləkman məkt nə gru..tən tur..
 100. di bo..tərmələk iz dm - zesi..r - dr..Xsə vərdrum

101. mē zumē drē pi-t kenē vilēn op en i:
 102. æz op sē pmt - sekir (burgertaal)
 103. æ kum nu-et Xmē mēnītē lūt
 104. m itcljē zem bæ.rēgē di vir spa-wē
 105. dæ.refdē gē dor op da-wē
 106. im bu-ēm emēz e stik fan dē briXevje.ēre
 107. gē mut nōr ū.ns felēkēn es kumē kē.kē
 108. æs fa le.vē gēkōmē mē enj gui bes | gæ.lt |
 109. di de.r is fam bikēnō.wt Xēmēkt
 110. e wē.f mut kīnē nōe | e gētērō.u.t wē.f |
 111. kēm ir gæs Xēzō.ēt mōr twas Xi guj zu:t
 112. dēm brō-wēr ze.t - dat fel tē kōstlēk iz um
 tē bo-wēn
 113. bakē - ik bakē - gē bakt - e bakt - bakti - we
 bakē - ik baktē - gē baktē - e baktē - we baktē
 - we-mē gēbakē
 114. ɔpbi:e - ik bi:e - gē bi.e - e bi.e - bi:ewē - ik
 bi:ēdn - kēm gēbo.ējē - bo.ējē zu:ēk
 115. tez e klæ.t. mōr e fe:n
 116. gē kend a.jērē kregēn op dē māert
 117. æ e Xēze.tati op me. zal pa.izē
 118. dē ma.it sa.i dati gēlē.k o.æ
 119. dēr wu.rē vē.f prē.zē
 120. ū.ndēr di.en i.ek ligē ve.l i.ekels
 121. twu.tēr za gēn zu.jē - tso.yd al
122. to.j is nōxrun tis mōrēs Xēmu.ēt
 123. majēnē.s mō.kē zē mē nēn du.er van en au
 124. dā bu.ēmekē za du:r mu.jēlēk Xru:jē
 125. dē paster e. Xu:jē wē.n
 126. dē dētsēn emēn ū.nz ɔr.w e.z afXēbrā.nt
 127. dē māelēk spēt etēn e.rē van dē kuj
 128. dē kōstēr le.t fēr dē krē.sē
 129. dē tri.mē van dē kērēwū.gē bē.gē van tXēwīxt
 130. sōmēgē mē.nse snē.tēnē:X
 131. zēmēn em bla.t æn gra.t Xēslō.gē
 132. di sō.u.ş is fla.
 133. dē sni:e lrXtik
 134. tez en i.ewēXa.ēt Xēlē.ēt dāk a gēzin e.ə(n)
 135. ni.wpu.ērt wi.er na gēlē.k əni.vē stat
 136. dun-ik dun da - gē.t. dūta - e.t. dūta - mē dumēt
 - gēldēr dūta - zē.dunt - ik de.t.jēt - de.jēt
 kilē da - datitmōr de.i - dast mōr de.jē
 137. du.ēpē - en du.ēpkli.ēt - dē du.ēpfū.nt
 138. dēsē - e.t. dēstē - e e Xēdēst
 139. bēmē - ik bēmē - gē bēmēt - e bēmēt - we. bēmē - gēldēr
 bēmēt - zē.lēr bēmē - bēmēt e - bēnē - ik em gēbēnē
 140. Locale landmaten : ë ruj = twēlēfut - 1 are =
 7 r. - e gēmē.t = 300 r. - vut = 28 cm.
 141. Waternamen : tsXē.l - tsas - tflitjē (beek)

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is te-mst

De inwoners heeten te-mst(ə)nē.ers

Hun bijnaam is aze.nzi.ekers ; Tielrode zegt dafXēlikte babēlē.ers ; St.-Niklaas zegt ook dē bu.re van temst ; aan deze zijde van de Schelde noemt men die van Bornem en De Weert : brōbā.ndērs of di manē van o.vēr

Aantal inwoners op 31-12-30 : 13.418.

Taaltoestand. De voornaamste wijken zijn : te-rēp - tfæ.ltströtjē - dēn e.l (den Uil ; officieel : St.-Jorisstraat ; het volk van die straat wil van den officieelen naam niets weten) dēn uəzbæ.rēX - tkōr.wēm-bæ.rēX - dēm bla:n'uk - dē bawēz'ē:zē - dē p'tætērō.t (beide spreken zeer plat) - dēn ikētris (boerengehucht ; er lag vroeger een plein met boomēn) - klæ.n a.i - dēm bi:estēnuk (thans officieel : Vrijheidstraat) - dē kō.u.tēr - dē vāl (off. : Vellen, afzonderlijke parochie) - kłafuk - dēn ə.n dam ; in de laatste drie wordt het dialect van Temsche platter, sleepender gesproken, meer „boersch” ; bv. ja: e:, centrum : ja. man ; ik wō.ēt wāl gēpēst, centrum : ik wō.ēt Xēpa.ist (=ik had het „gepeinsd”). Een twintigtal families spreken Fransch, maar kennen ook het dialect ; zelfs enkele Fransche en Duitsche inwijkelingen leeren Vlaamsch.

De bevolking bestaat behalve uit burgers en ambachtslieden, zoowat voor een derde uit landbouwers en twee derden uit arbeiders ; er werken drie- à vierhonderd mandenmakers en zoowat tweehonderd vrouwen thuis, en een paar honderd in de grootere mandenmakerijen ; er is een grote scheepstimmerwerf, er zijn vier weverijen, vier spinnerijen ; vroeger was er ook een steenbakkerij ; een honderdtal wevers en zoowat tweehonderd breisters gaan dagelijks naar St.-Niklaas ; andere werklieden, w. o. een veertigtal basjn-workers gaan dagelijks naar Antwerpen.

Zegslieden. 1. Mijns Arthur ; 39 j. ; hier geboren en hier politieagent ; heeft steeds hier verbleven ; V. en M. beiden van hier ; spreekt steeds dialect.

2. Mijns Jozef ; 9 j. ; hier geboren ; scholier ; V. en M. beiden van hier (zoon van 1), heeft steeds hier gewoond en dialect gesproken.

3. Kieden Albert ; 31 j. ; hier geboren ; mandenmaker ; heeft steeds hier verbleven ; V. en M. beiden van hier ; spreekt steeds dialect.